TIJD-TRILOGIE
HEDEN

HEDEN

er is tijd om lief te hebben
en een tijd om te haten

Luit T. Molenaar

Auteur	:Luit T. Molenaar
Omslagontwerp	:Bureau Aandacht
Copyright	:Fictie Verwoord
Jaar van uitgave	:2025
Uitgeverij	:BOOKMUNDO
ISBN	:9789403689296

VOOR MIJN KINDEREN EN HUN PARTNERS:

"wat de rups het einde noemt,
noemt de rest van de wereld een vlinder"

Lao-Tse

GENIET DUS VAN HET LEVEN!

PROLOOG

Drachten

In Drachten kwam hij wel vaker. Verveeld stond hij naar het voorbijrijdende verkeer te kijken, terwijl door de benzineslang brandstof in zijn auto liep. Ruud Peters reed in een wagen die bij hem paste; een oude Volvo 960 met een drie-liter motor. Als rustige rijder verbruikte zijn 6-cilinder niet heel erg veel benzine. Tenminste, als je minder dat tien kilometer op één liter niet heel veel vindt. Ruud had deze auto al vele jaren in zijn bezit en geen haar op zijn hoofd dacht eraan om deze bolide te verkopen.
Dat de benzinetank bijna leeg was, kon hij wel zien aan hoeveelheid benzine die in de tank ging en het aantal euro's wat van zijn rekening werd afgeschreven. Toen hij klaar was zag hij er voor meer dan honderd euro was getankt, een prijs die hij over had voor comfortabele rijden. Peters stapte in en parkeerde zijn wagen zo, dat hij in de spiegel zicht had op de weg achter hem. Vanaf de rotonde kwam een Fiat 500 Cabrio aanrijden.
'Een leuke autootje, niet voor mijn ego'. In de Fiat leek er geen aandacht voor het verkeer te zijn.
"Daar gaan we", zei hij en bracht hij zijn Volvo langzaam in beweging. Peters reed de weg op, gaf stevig gas en volgde de Fiat. Hij voerde zijn snelheid op en voor hem deed de Fiat dat ook. Het stoplicht naderde en beide auto's reden met hoge snelheid op een kruispunt af. Ruud voerde de snelheid nog iets op en remde vlák voor het stoplicht krachtig af. De afstand tot de Fiat nam sterk toe. In plaats van af te slaan bij de stoplichten, schoot de Fiat rechtdoor en kwam met een klap tegen een boom tot stilstand.
De illusie dat niemand iets gezien had verwierp Ruud onmiddellijk. Hij kon de politie geen plausibele verklaring geven voor het racen op de weg en dat moest dus vermeden worden. Het was nog stil op de ringweg, rechtsaf leidde naar een industrieterrein, linksaf naar de snelweg. Hij doofde de lichten, stapte uit en liep in zwarte kleding het donker in. De kleding hoorde bij zijn standaarduitrusting.
Nog geen minuut later stapte hij weer in. "Godsonmogelijk", zei hij. Zijn opdracht was na deze actie niet áfgerond, maar zelfs aanzienlijk gecompliceerder geworden. Hij schakelde de automaat in Drive en reed terug. Na 75 meter sloeg hij linksaf naar een parkeerplaats van een fastfood-restaurant. Daar stopte hij en stapte uit. Peters trok zijn jas uit, draaide die binnenstebuiten en deed die toen weer aan. Nu was de jas wit. Een pet maakte de metamorfose compleet. Gedaantewisseling of wijziging van identiteit was hem niet vreemd. Vandaag heette hij Ruud Peters, hij had een paspoort op die naam bij zich. Ruud liep met een groepje mensen mee, die gealarmeerd waren door het ongeluk. Daar keek hij hoe politie, brandweer

en ambulance bij de auto arriveerden. Geïrriteerd zag hij later, dat de voorruit werd verwijderd. Toen veel later het lichaam uit de auto werd getild en naar de ambulance werd gebracht, draaide hij zich om en liep weg. Met een mobiele telefoon toetste Ruud een nummer in, waarvan maar enkelen het bestaan wisten.

HOOFDSTUK I

Twijfel is wreder
dan de ergste waarheid

(Molière)

HEDEN, MAANDAG 14 FEBRUARI 2011

Amersfoort

Het was voor Heleen absoluut ondenkbaar dat zij Henri de Vries bij zijn vrouw zou begraven. Hij zou zich ter plekke omdraaien in zijn kist, die net in het graf gezakt was.
Drieënhalve week geleden waren Heleen en haar man Martijn ook op deze begraafplaats. Toen hadden ze haar moeder begraven, die op 8 januari was overleden. Bij die begrafenis kon Heleen vrijwel geen verdriet bij voelen, over de dood van haar vader had zij des te meer verdriet. Ruim een week geleden was hij uit een kunstmatig coma gehaald, dat was een week voor hun trouwerij op 9 februari. Heleen sprak toen voor het eerst met haar vader over alles wat er was gebeurd en konden ze samen delen wat dat voor ieder van hen had betekend. Henri herstelde slecht van de operatie die hij had ondergaan; dertig jaren van zijn huwelijk opnieuw beoordelen omdat álles anders was dan hij gedacht had, dat kon hij niet verdragen.
“Wittebroodsweken”, zei Heleen wrang, toen ze met Martijn wegreed van de begraafplaats aan de Dodeweg in Amersfoort. “Het is na onze trouwerij al even zwart als ervoor.” Hun trouwerij was al gepland vóórdat bizarre ontwikkelingen de aanloop naar hun huwelijk ernstig verstoorde. Ze hadden de weddingplanner gevraagd om hun huwelijk sober te houden. Echt feest vieren was niet aan de orde.
Heleen had voor haar vader medische hulp geregeld, zodat hij naar Drachten kon om hun trouwerij mee te maken. Dat haar vader het niet lang meer zou maken had ze toen al aan zien komen. Heleen herinnerde zich dat ze intens naar hem gekeken had, toen de ambtenaar van burgerlijke stand haar vroeg om te antwoorden op de huwelijksvragen. En hij had even intens naar haar gekeken. Was hij toen al van plan om zichzelf van het leven te beroven?
“Je hebt gelijk, Heleen. Alhoewel ik voor Henri blij ben dat hij rust heeft en de schande niet langer met zich mee hoefde te torsen.” Martijn draaide de weg op. Via een brug kwam hij aan de andere kant van de A28 en reed de ‘Laan 1914’ op. Bij de Stichtse Rotonde kwamen ze Amersfoort-Zuid binnen. Martijn stuurde de wagen naar het huis waar Henri en Co gewoond hadden. Hij merkte dat Heleen het moeilijker vond om daarheen te gaan, moeilijker dan haar vader begraven. Ze zat nog steeds in een emotionele achtbaan na twee zware weken in Amerika, waarin ze gedwongen werd om een onmogelijke keuze te maken.
Martijn parkeerde de auto voor de ouderlijke woning van Heleen. Sinds acht januari was dit huis onbewoond; haar vader lag in het ziekenhuis toen haar moeder stierf en later verbleef hij tot zijn dood in een revalidatiecentrum.

“Ik heb tijd nodig om moed te verzamelen, Martijn. Moed om naar binnen te gaan.” Heleen legde haar hoofd tegen de schouder van Martijn. Niet heel comfortabel op twee voorstoelen van een auto, maar de warmte van haar man was weldadig. *‘Als ik moet kiezen tussen Martijn en jouw geld, kies ik voor Martijn.’* herinnerde ze zich de uitbrander naar haar moeder toe. *‘En nu heb ik beiden.’* overwoog ze.
De moed leek verzameld, want Heleen fatsoeneerde haar kleding en stapte uit. Martijn volgde haar naar de voordeur, hij zag de camera boven de deur en vroeg zich af of die nog aanstond.
Binnen in de hal was Heleen stil. Er dreunden veel herinneringen binnen. Herinneringen, die een nieuwe plaats in haar geheugen zochten. Vrijwel emotieloos liep ze verder naar de woonkamer. Daar ging ze op de favoriete stoel van haar vader zitten. Huilen lukte niet, zelfs de gedachte en de geur van haar vader kon niet door de emotionele blokkade heen komen. ‘*Papa is aan al deze ellende doodgegaan.’* mijmerde ze. Ze keek de kamer rond, niets van wat er stond wilde ze hebben, ook al waren alle spullen duidelijk niet goedkoop. En verkopen zou veel onnodige emoties mee brengen. Heleen zocht naar een papiertje om wat zaken op te schrijven en vond op de tafel een lege enveloppe. Op de achterkant zag ze aantekeningen van haar moeder: *‘Martijn, Heleen en Stanley; Wie kan de spil zijn?’* Om die drie namen stonden andere namen. De strategie van Kenneth had gewerkt. Ze keek trots naar Martijn. ‘Mijn man.’ Een kleine glimlach probeerde op haar emotieloze gezicht door te dringen.
Martijn ging vlak bij haar op de bank zitten. “Wat wil je hier doen, Heleen?” vroeg hij. “Ik ben blij, dat ik de eerste stap naar binnen heb gezet, daar moet ik van bijkomen. Dan wil ik met jou een plan maken hoe we dit huis leeg krijgen en kunnen verkopen, zonder dat ik er ook maar één minuut zelf mee bezig ben.” Martijn schudde zijn hoofd. “Je nu verstoppen voor de realiteit breekt je later op, denk ik. Laten we samen het hele huis nalopen en alles rubriceren voor de kringloop. Ik denk niet dat jij iets hiervan mee wilt nemen. Klopt dat?”
“Ik zie daar erg tegenop, ik weet niet of ik die pijn kan verdragen”, reageerde ze traag. Martijn pakte de haar hand en trok haar op de bank naast zich. “Wat vind je ervan, als ik Ronald vraag om mij te helpen? Dat jij dan thuisblijft, bedoel ik?” Heleen legde haar hoofd tegen de schouder van Martijn. “Ik vind het goed dat Ronald meegaat, maar ik wil wel in de buurt zijn. Als er toch iets is, waar ik over moet beslissen dan ben ik niet ver weg.” Martijn pakte zijn telefoon en belde Ronald op. “Wanneer kun je, zei je? … … Morgen? … … Prima. Rijdt je mee?” Martijn luisterde, zei dat hij het goed vond en belde af. “We kunnen morgen hierheen. Ronald wil wel mee, hij

begreep dat het allemaal erg veel voor je was. Hij komt op eigen gelegenheid."

ZATERDAG 15 JANUARI

Drachten, 21.30 uur

Nadat ze de enveloppe van Heleen had geopend kroop ze bij Ronald op schoot en zoende hem hartstochtelijk. Een week geleden ontmoette Ryeen hem voor het eerst en door de heftige gebeurtenissen was er in een hele korte tijd een diepe band ontstaan.
Ryeen werkte als manager van een hotel in New York en daar ontmoette ze Heleen. Die verbleef daar als ze tijdens haar werk als stewardess op New York vloog. Ze werden vriendinnen en dankzij Heleen sprak Ryeen als Amerikaanse verrassend goed Nederlands. Dat hun levens ook historische verbindingen hadden werd pas duidelijk toen Heleen een half jaar geleden een huis kocht in Drachten. Drie maanden geleden ontdekte Heleen tijdens de verbouwing een doosje wat al veertig jaar oud was. Dat doosje had een vroegere eigenaar ooit vergeten, maar die besefte dat een zorgvuldig bewaard geheim geopenbaard kon worden. Daarmee kwam een domino-effect opgang. Ryeen en haar vader Kenneth waren daarom al een tijd in Nederland om dit geheime mysterie te ontrafelen. Uiteindelijk kon de moord op Margareth, de echte moeder van Ryeen, worden opgelost. Vorige week werd de moordenaar alsnog ontmaskerd. Daarbij kwam buurman Dijkstra om het leven omdat hij in een vuurgevecht Heleen met zijn lichaam beschermde. Waaróm hij dat deed stond in het 'Schoonschipboek'.
De afgelopen twee uren waren erg emotioneel verlopen; met alle aanwezigen hadden ze geluisterd naar Hugo van den Brug, die het boekje van de buurman had voorgelezen. Daaruit bleek dat buurman Dijkstra Heleen al sinds haar geboorte kende. Daar had Heleen de afgelopen maanden niets van gemerkt. Ze kreeg dat boekje gisteren van de notaris en daarmee vielen er veel puzzelstukjes op hun plek.
Ryeen zat bij Ronald en keek opnieuw verwonderd naar de *ACTE VAN EIGENDOM*, waarin stond dat zij nu eigenaar van een huis was. *'Geloof jij in toeval?'* Die vraag, vier jaar geleden, luidde alle ontwikkelingen in.
Jan van den Brug en zijn zoon stonden op. Hugo had het 'Schoonschipboek' nog in zijn hand en gaf het aan Heleen terug voordat hij met zijn vader vertrok. Professor Robbert Johnson ging met hen mee. Hugo en Robbert waren bekenden in hun vakgebied, Robbert als professor in New York en Hugo als huisarts in Zwolle na een carrière in de forensische geneeskunde.
"Dan gaan wij ook, mevrouw Smith", zei Kenneth. De ouders van Ryeen logeerden in het appartement waar Heleen en Martijn voor de verhuizing woonden. Martijn had vergeten om de opzegtermijn te checken, waardoor hij nog twee weken huur moest betalen. Daar maakten Kenneth en Vyra nu dankbaar gebruik van. Vyra was eergisteren pas in Nederland aangekomen,

vanuit New York was zij de afgelopen weken de stabiele factor in alle ontwikkelingen.
Nu waren alleen Ryeen, Ronald, Heleen en Martijn nog in de kamer. De jongens waren al jaren boezemvrienden.
“Die Dijkstra”, zei Martijn, “twee weken geleden heeft hij zich voor het eerst aan mij voorgesteld, achteraf hoorde het er allemaal bij. En niemand wist ervan.” Heleen knikte. “Ik wil zo graag nog veel meer over hem weten”, zei ze, “maar de man leek alleen op de wereld.” Martijn keek haar aan. “Zou van Vlier, onze makelaar, iets over hem weten. Hij en buurman Dijkstra probeerden toch sámen Anna te pakken te krijgen. Hoe kenden die twee elkaar? Kan dát je misschien verder helpen?” Ronald keek even naar Ryeen. “Is hij weer aan het werk, na zijn hartaanval die je vader hem bezorgd heeft? Ik zal hem binnenkort bellen, ik wil ook financieel advies van hem.”
“Ik wil nog wel even hiernaast kijken, Ronald. Jeetje, een eigen huis!” zei Ryeen, toen ze de boel hadden opgeruimd. Heleen liep mee naar de voordeur. “En wij gaan ons voorbereiden op een trouwerij. Als mijn hoofd ergens niet naar staat…!” Ryeen gaf Heleen een knuffel. “Ik ben er dan ook hoor en ik kom je helpen.” Samen met Ronald zwaaide ze naar hun vrienden en liepen naar hun nieuwe huis.

22.15 - 22.30 uur

Amper een kwartier later lag Ryeen half naakt boven op haar vriend, beiden achter adem en bezweet van hun amoureuze inspanning. Ze keek Ronald verliefd aan. “Het is een tijd geleden, dat ik seks had. Het overtreft al mijn verwachtingen. Heerlijk!” zei ze met een sterk Amerikaans accent. Ze kuste hem op zijn voorhoofd, haar stevige borst kwam daarbij tegen de kin van Ronald aan, die ernaar hapte. “Niet te gulzig, én ik begin het koud te krijgen”, glimlachte ze. Ronald grinnikte. “Hoelang is hier geen kachel aan geweest?” Ryeen gleed van hem af, pakte haar her en der verspreidde kleding en trok dat vlug weer aan. Ronald keek er voldaan naar. Ryeen was behoorlijk lang voor een vrouw. Een-meter-tachtig was ze zeker. Slank maar niet te dun, zo had hij met voldoening ervaren. In haar gezicht zag hij een sterke persoonlijkheid; de oogkassen lagen diep achter de jukbeenderen en de doordringende ogen misten weinig uit de omgeving.
Ronald keek op zijn horloge, ze waren nog maar een kleine vijftien minuten in dit huis. Eerst hadden in de woonkamer al hevig gezoend, maar snel waren naar boven gerend op zoek naar een plek waar ze hun lust konden botvieren. Een bed met een matras bracht uitkomst. Ze hadden geen tijd genomen alles uit te trekken, opgewonden als ze waren. Het bed piepte en kraakte, even keken ze elkaar even aan. “Krakende wagens rijden het langst”,

hijgde Ronald en even later gingen ze helemaal in elkaar op. Ze hoorden niets meer van de omgeving.
Nu waren ze aangekleed en liepen naar beneden.
In de hal rook Ronald plotseling aan de nek van Ryeen. “Wat is er?” riep ze. “Ik ruik iets, maar jij bent het niet”, zei hij voorzichtig. “Hoera, we hebben een spookhuis!” zei Ryeen met een knipoog. “Ik meen het”, zei hij, “ik vind het helemaal niet leuk. Er lijkt iets veranderd, maar ik heb geen idee wat.” De kleur op zijn gezicht na het vrijen, was hij verloren. Ryeen pakte hem bij de arm en loodste hem de kamer in. “Wat moet er allemaal opgeknapt worden in dit huis?” leidde ze hem af van zijn onrust. Ronald keek rond. “Vergeleken bij het huis van Martijn en Heleen zijn wij in de middeleeuwen terecht gekomen. We zullen een kleine hypotheek nodig hebben om dit helemaal naar onze zin te maken”, zei Ronald “Jeetje, waar is dat?”. In de verte klonk het geluid van meerdere sirenes. “Brandweer en ambulance”, concludeerde hij. “Het is hier niet ver vandaan, als ik het goed hoor.” Voor hun huis racete met hoge snelheid een politiewagen langs, de sirenes en zwaailichten aan. Bij de stoplichten op de kruising met de Lange West sloeg die rechtsaf.

22.50 uur

Het kruispunt Lange West/Noorderhogeweg was door de politie afgesloten voor alle verkeer. Medewerkers van de ambulance en de brandweer waren druk bezig om medische hulp te verlenen na een éénzijdig ongeval. Een FIAT 500 was met volle vaart tegen een boom gereden.
Bij ongelukken van deze omvang, was volgens protocol een tweede ambulancevoertuig met bemanning aanwezig en werd een traumaheli stand-by gehouden. De brandweer was als eerste ter plaatse, de kazerne zat driehonderd meter verderop, letterlijk om de hoek.
Een brandweerman en een verpleegkundige van de ambulance zaten in de auto om een bewusteloze vrouw te stabiliseren. De eerste onderzoeken lieten geen extern letsel zien, de airback van de auto had de klap opgevangen. Bloeddruk en hartslag waren beheersbaar, de pupillen waren groot, maar niet alarmerend. Dat was nog geen reden om het rustig aan te doen. Inwendige problemen konden lang onopgemerkt blijven en ineens voor desastreuze ontwikkelingen zorgen. Een gewaarschuwd man telt voor twee. Kees had daarom al een infuusnaald ingebracht en een vochtzak met vloeistof, speciale voor deze ongevallen, aangesloten. Hij genoot van het werk wat hij aan het doen was. Hoe bizar ook, maar voor dit soort ongevallen was hij goed getraind. In deze situaties kwam het aan op kennis, improvisatie, communicatie en samenwerking.

De leeftijd van de vrouw kon hij moeilijk schatten, maar ze zag er goed uit. Op basis van de handen dacht hij dat ze rond de zestig was. Om de ouderdom te maskeren kon je aan veel delen van het lichaam sleutelen. Bij de handen lukte dat meestal niet, of men dacht er niet aan.
De cabriokap was inmiddels door de brandweer verwijderd. Kees zat achterstevoren op de bijrijdersstoel. Een jas en een platte pet had hij naar achteren gegooid. Zijn collega kneep regelmatig in de ballon om de vrouw van zuurstof te voorzien. Kees leidde daar uit af dat de vrouw niet zelfstandig ademde, maar ook dat de ademweg vrij was. Een hele geruststelling, intuberen was in deze positie bijna onmogelijk. *'Wat al niet kan'*, grinnikte hij. Via het infuus en de beademing waren de meeste vitale organen veiliggesteld. Met de brandweerman zorgde hij ervoor, dat de vrouw een nekkraag om kreeg. Ook al zou Kees er geen reden toe zien, volgens het ambulance-protocol was het belangrijk om te doen. Zonder dat protocol mocht hij de medische handelingen die hij uitvoerde, niet zonder bijzijn van een arts doen.
Los daarvan; deze vrouw was met hoge snelheid tegen een boom gereden, weliswaar opgevangen door de airback. Maar de nek kon best gebroken zijn, de bewusteloosheid zou daaruit te verklaren zijn. Andere neurologische uitval kon niet worden vastgesteld, daarom moest ze geïmmobiliseerd worden op een wervelplank. Dat was nog een hele toer en Kees was blij met de veelheid aan hulpverleners ter plaatse. De collega's van de brandweer waren begonnen met het lossnijden van onderdelen van de auto. De extricatie kon alleen op deze manier veilig plaatsvinden.
Ondertussen was de politie bezig om informatie over het voertuig en over de vrouw te krijgen. "Kun je op de grond een telefoon zien, Kees?" vroeg een agent. "Ik zal mijn ogen in mijn achterhoofd gebruiken", zei Kees met een glimlach. Hij herinnerde zich hoe hij in de opleiding moest wennen aan de harde grappen, als er onder hoge druk gewerkt werd. Nu wist hij dat het functioneel gedrag was om met die hoge druk om te gaan. "Ik begrijp het, kan ik je helpen?" vroeg de agent. "Vraag aan de brandweer of de voorruit eruit kan, dan kan de airback weg en kan ik de voorkant van deze vrouw beter inspecteren", antwoordde hij. "Dat zou ik ook willen", reageerde de agent gevat. Even daarna werd de voorruit verwijderd en de airback kon weggehaald worden.
Op de grond zag Kees de mobiele telefoon liggen. *'Dat was niet handig, lekker ding!'* zei hij zachtjes. De plaats waar een telefoon lag verraadde nogal eens het gebruik ervan vlak voor een ongeval. Onderzoek kon dan uitwijzen dat er een WhatsApp was gelezen of dat er gebeld was, of wat dan ook de aandacht voor het verkeer deed afnemen.

Alles was nu vrij om de vrouw uit de auto te tillen en op de wervelplank te krijgen. Daarom nam Kees de beademing van zijn collega over. Hij liet de mondkap met ballon uit zijn handen vallen en schold op zichzelf, want zijn collega had de wervelplank al klaar liggen. Kees bukte zich en pakte de beademingskap én de telefoon van de grond. De telefoon liet hij in de decolleté van zijn patiënt glijden. Hij zweette hevig toen zij uit de auto werd getild. De inspanning die dit allemaal met zich meebracht was zowel mentaal als fysiek zwaar, zeker met een telefoon in de decolleté.
De vrouw werd op vier plaatsen op de plank vastgesnoerd, zodat plotselinge bewegingen niet mogelijk waren. Kees bracht de patiënt met zijn collega in de auto. Voordat het hoofd werd gefixeerd, bracht hij een beademingsbuis in de luchtpijp en sloot die aan op de beademingsmachine. Daarmee had hij de handen vrij op weg naar het ziekenhuis. De collega van de andere ambulance kroop bij hem in de wagen. Zo vertrokken ze naar het ziekenhuis in Drachten. De telefoon zat inmiddels in zijn broekzak.
Aan de overkant, bij het fastfoodrestaurant, stonden een man en een vrouw naar de activiteiten van ambulance en brandweer te kijken. “Ik denk dat die nog leeft”, zei de man zachtjes, maar niet zacht genoeg. “Heeft u er verstand van, meneer?” vroeg de vrouw naast hem. “Nou, als die inzittende was overleden, zaten er niet twee mannen van de ambulance bij, denkt u niet?” zei hij. Daarna draaide de man zich om, pakte zijn telefoon en liep weg.

ZONDAG 16 JANUARI

Beetsterzwaag

Ryeen lag tegen de rug van Ronald aan, toen ze wakker werd. Nadat ze gisteravond hun huis op de Stationsweg hadden afgesloten, waren ze naar het hotel gegaan waar Ryeen de afgelopen twee weken logeerde. Ze voelde zich volledig ontspannen en rook de mannelijke geur van haar nieuwe vriend.
Met weemoed dacht ze aan morgenochtend, het moment dat ze weer terugging naar New York. Haar leven had in drie weken tijd een enorme wending genomen. Ze draaide zich op haar rug en stapte uit bed. Uit een handtas pakte ze een enveloppe met foto's en ging op de rand van het bed zitten. Op de eerste foto uit de jaren zestig stond haar moeder voor het huis waar Heleen en Martijn nu woonden. Háár huis kon ze ook nog zien. Op de tweede foto, dezelfde dag gemaakt stond Co, de moeder van Heleen. Toen heette ze nog Anna.
Ronald werd wakker en draaide zich om. "Wat doe je?" vroeg hij. "Ik liet de ontwikkelingen van de afgelopen maand voorbijkomen en moest toen aan deze foto's denken", antwoordde ze. "Foto's die de doorslag gaven om in actie te komen. Op één foto was alleen de rok van haar moeder nog te zien. 'Absens Carens' stond er op de foto. Ryeen wees naar de woorden. "Weet je dat dat 'de afwezige krijgt niets' betekent?" zei ze tegen Ronald. Die knikte. "Niets van de enorme erfenis van jouw oma is van jou", zei hij zacht. Ryeen keek hem aan. "Ja, Anna van Velsen heeft het legaal gestolen door het testament in haar voordeel te wijzigen." Ronald grinnikte. "Legaal gestolen, een contradictio in terminis, maar in dit geval klopt het wel. Vind je het niet een beetje gek dat Heleen, als dochter van de dievegge, nu de erfenis heeft? De erfenis, die eigenlijk van jouw oma was en dus van jouw moeder en dus eigenlijk van jou is?"
Ryeen draaide zich weer in bed en lag heerlijk in de armen van Ronald, met haar hoofd op zijn borst. "Dat gebeurde veertig jaar geleden, Ronald. Zonder Heleen had ik dit allemaal niet eens geweten. En Heleen is mijn vriendin." Ronald tikte haar op haar rug. "Ja, en? Haar moeder heeft in Amerika ook jouw moeder laten vermoorden." Ryeen tilde haar hoofd op en keek Ronald aan. "Wil je daarmee ophouden? Het leidt tot niets! Wij gaan genieten de komende jaren, neem dat van mij aan."
Ronald keek zijn vriendin aan "Maar eerst ga je nog regelmatig terug naar Amerika. Voor hoelang?" Ryeen draaide zich boven op haar vriend. "Heleen en Martijn trouwen op 9 februari, dan ben ik weer in Nederland." Daarna gaf ze Ronald een dikke tongzoen. Ze voelde hoe hij hierop reageerde en schoof haar bekken opwindend heen en weer.

“Nog een maand”, verzuchtte hij.

Breezand

Het nummer stond voorgeprogrammeerd in zijn toestel. Juli vorig jaar had hij dat erin gezet en nu hij was blij dat hij het gedaan had. Ivo had als machinist bij de NS een sterke structuur in zijn leven, maar opruimen en onthouden was niet zijn sterkste kant. Iets wat hij móest onthouden sloeg hij direct op in zijn telefoon. Het nummer wat hij draaide was van Albert den Blinde, zijn maatje van de Vierdaagse. Drie maanden geleden had hij hem voor het laatst gezien, ze hadden toen afgesproken dat ze dit jaar weer samen in Nijmegen zouden lopen. Ze hadden elkaar in juli vorig jaar leren kennen op een vierdaagse-camping vlakbij Nijmegen. Samen met Wright, hoe was zijn voornaam ook alweer? *Dat je in een week tijd zo’n vriendschap kunt ontwikkelen is bijna ondenkbaar.*
“Met Albert”, galmde het in zijn oor. Ivo zag hem voor zich, minstens een kop kleiner als hijzelf. Behalve een buikje was hij op het oog een gespierde man. Krullend haar boven zijn opmerkzame ogen. Ivo had een forse buik, maar met zijn lengte van bijna twee meter viel dat vrijwel niet op.
“Albert, met Ivo, ik heb hem binnen!” vertelde hij opgetogen. “Welke loterij heb je gewonnen?” vroeg Albert met een typisch westers accent. Hij woonde in Alphen aan den Rijn en de invloed van het Leidse- en Rotterdamse dialect was nadrukkelijk hoorbaar. Zijn humoristische én serieuze kant liepen makkelijk door elkaar en niet iedereen had dat direct in de gaten. “Bel je me daarvoor? Je wilt me jaloers maken zeker, egoïstisch varken!” vervolgde Albert. Ivo huilde bijna van het lachen. Typisch Albert, hij genoot er altijd wel van. *‘En dat terwijl varkens helemaal niet egoïstisch zijn’* grinnikte hij. Als hij dát zou zeggen ging dit telefoongesprek wel erg lang duren en hij moest vanavond nog werken.
“De inschrijving voor de Vierdaagse, díe heb ik binnen! Stond op mijn mail vandaag”, bracht hij half lachend uit. “Ik heb het bericht óók ontvangen vandaag en wilde je bellen vanavond, maar je was me voor”, hoorde hij Albert zeggen.
“Ik moet vanavond nog rijden, vandaar dat ik je nu belde”, verklaarde Ivo. “De camping waar we vorig jaar stonden, gaan we daar weer heen? Want dan moeten we vlug boeken. Ik heb al een mail van de eigenaar ontvangen.”
Albert antwoordde bevestigend. “Prima, doe ik gelijk vanavond. Komt Wright ook weer? Dan gaan we weer met ons drieën.”
Dieter Wright was de derde van hun illuster 4Daagse-drietal. Behalve zijn achternaam was alles oer-Hollands aan hem. Gedrongen, nog kleiner als Albert en met de dikste buik van hun drie. En druk als een klein baasje!

Alledrie hadden ze in hun werk, ieder voor zich, met verantwoordelijkheid-én de gevolgen ervan te maken. De fragiele grens tussen leven en dood kenden ze allemaal. Directe communicatie was hun dan ook geen van allen vreemd. Wellicht dat ze elkaar daarom in zo'n korte tijd hadden leren kennen. "Als Wright ook ingeloot is, meldt hij dat vandaag nog. Zo ken ik hem wel", antwoordde Ivo. "Trouwens, hoe ga jíj trainen? Zullen we dat weer af en toe samen doen? Ik heb van die rébbeltante in die camper, vorig jaar, nog een beschrijving van een wanteltocht op de mail gekregen. En er zijn nog veel meer wandeltochten." Ivo had de 4Daagse al een aantal keer uitgelopen en wist hoe je daarvoor de training moest opbouwen. Albert kreeg vorig jaar een ontstoken beenvlies, een van de beruchtste complicaties van ongetraind lopen. Niet dat hij ongetraind had gelopen, dat geloofde Ivo niet. Maar voor deze wandeltocht was voorkomen altijd beter dan genezen. "Lijkt me een goed plan, Ivo. Ik zal ook wat snuffelen op internet. Wanneer wil je met trainen beginnen?" vroeg Albert. Ivo had een idee. "Op de site van de 4Daagse kun je een trainingsschema vinden. Laten we die maar aanhouden. Dat betekent dat je de komende week twee keer 10 kilometer wandelt, daarna opbouwen." Een zucht aan de andere kant van de lijn vertelde hem dat Albert minder structuur in zijn leven wilde. "Ik hoor je wel, Albert", pareerde Ivo. "Maar eind van deze maand lopen wij twintig kilometer. Ik wil niet als wandelend lijk over de Via Gladiola." Ivo hoorde Albert lachen. "Regel jíj maar een wandeltocht. Bel je van tevoren, want ook ík moet weekenden werken."
Hij keek naar de mail van de rébbeltante. Zij had hem een kopie van de 'drie-provinciën tocht' opgestuurd. Een wandeltocht, die ieder jaar in juni in een mooi natuurgebied in Friesland werd georganiseerd. Ze zouden niet tot juni wachten, je kon die tocht op ieder moment lopen.
"Vlakbij Drachten", mompelde hij. "Kan Wright ook mee."

MAANDAG 17 JANUARI

Drachten

Kees Bakker had zijn hele werkzame leven in de zorg doorgebracht. Hij was geen echte Fries maar geboren in Amsterdam. Zijn accent verried hem nog steeds. Na zijn basisopleiding verpleegkunde in Zwolle studeerde hij verder voor psychiatrisch verpleegkundige. Hij vond het wel interessant, maar moest er na zijn diplomering niet aan denken om zijn leven lang met ontspoorde mensen te werken. Daarom was hij weer teruggegaan naar het ziekenhuis en deed de opleiding voor Cardio-Care en Intensive-Care en bleef acht jaar op deze afdelingen werken. Toen hij vijfendertig jaar was, nu vier jaar geleden, stapte hij over naar de ambulancezorg in Friesland. Kees genoot als hij moest improviseren bij ernstige trauma's; in enkele seconden beslissingen nemen die gevolgen hebben voor leven en dood. Hoe raar ook, dát was onderdeel zijn vak! Adrenaline in zijn lijf bracht hem rust. Zijn collega's zagen dat hij tijdens de acute zorg zijn onrust helemaal kwijt was. Bovendien konden ze volledig op hem vertrouwen.
Sinds twee maanden was hij weer vrijgezel, nadat een relatie van vier jaar op de klippen was gelopen. Kees was niet echt sociaal en kon vaak erg aanwezig zijn. Hij was onrustig en kon impulsief dingen doen. Zo had hij er wel een handje van om opmerkingen te maken die niet gepast waren in bepaalde situaties. Daar had hij achteraf vaak spijt van. Hij was chaotisch in planning en kon niet makkelijk de noodzakelijke concentratie opbouwen. Zijn vriendin kon zijn onrust niet meer handelen en verbrak de relatie. Daar was hij enorm van slag van. Alsof zijn hoofd blokkeerde en hij het niet kon verwerken. Vijftien jaar geleden had hij ook zoiets meegemaakt, waardoor hij overspannen was geraakt. In die periode had hij ondersteuning gekregen van een psycholoog, die sprak over ADHD. Hij kon toen na drie maanden de draad gelukkig weer oppakken. Maar eenmaal weer aan het werk, verdween dat alles weer naar de achtergrond.
De verongelukte vrouw had hem gisteren enorm getriggerd, het lukte niet om tot rust te komen. De storm in zijn hoofd stopte niet en zijn gedachten bleven als een vliegwiel doordraaien. Hij was soms onredelijk kwaad en hij verloor zich ongeremd in zijn werk. Niet dat ze íets gezegd had of er iets aan kon doen, maar van het totaal plaatje was hij overstuur.geraakt Ze was hulpeloos, had goede vrouwelijke vormen en ze was perfect gekleed.
Toen zijn collega gisteravond een grapje maakte over het inspecteren van de voorkant van de vrouw werd hij ontzettend kwaad. Het riep herinneringen op aan vroeger. Op school had hij het zwaar en vaak werd hij gepest omdat hij zo druk was. Altijd had hij het gevoel, dat mensen hem niet begrepen. Hij deed zijn best en meende het écht goed, maar niemand zag dat, ze geloofden

hem niet! Op het voortgezet onderwijs was het niet anders, maar één moment bleef als een plezierige herinnering hangen. Het was tijdens een winter en erg koud, toen hij zag dat een vrouw uitgleed en in het water viel. Hij had gezien dat het een oudere vrouw was en dat ze in paniek raakte. Kees was de eerste- én de enige van al zijn schoolgenoten- die onmiddellijk in het water sprong en haar hielp. Naderhand vergeleek hij vrouwen vaak met de vrouw in de gracht. Ze was hulpeloos, had goede vormen en ze was perfect gekleed. Hij herinnerde haar mooie gezicht toen ze beiden uit het water gehaald werden en haar warme woorden om hem te bedanken. Het zat in zijn geheugen gegrift. Het was juist dát beeld waardoor zijn herinnering aan vroeger getriggerd werd. De vrouw in de FIAT leek sterk op de vrouw die hij vroeger gered had. Toen hij haar telefoon bij het gaspedaal zag liggen, kon dat alleen maar betekenen dat ze niet echt op het verkeer gelet had. Die gedachte liet hem niet meer los, hij kon niet anders dan de vrouw helpen. In een onbewaakt ogenblik had hij de telefoon meegenomen. Het was impulsief en het was ook de spanning om iets te doen wat anderen niet durfden. Hij vond het goed om te doen. Gisteren.
Nadat hij zijn patiënt gisteravond had afgeleverd, was hij expres via een omweg teruggelopen naar de spoedeisende hulp. Daar had hij de telefoon bij de achteruitgang van het ziekenhuis, onder een bouwkeet verstopt. Deze in- en uitgang werd wel met camera's bewaakt, maar dat was het probleem niet. Veel personeel liep daar overdag naar binnen en naar buiten. Zijn korte afwezigheid verklaarde hij met een bezoek aan het toilet. Gisteravond laat, na zijn dienst, had hij de telefoon weer opgehaald.
"Nondeju", zei hij, toen hij het apparaat in zijn handen had. Angst om betrapt te worden had hem in de greep, daarom deed hij steeds handschoenen aan als hij met de telefoon in de weer was. Hij legde de telefoon aan zijn eigen oplader, meer telefoons hadden een aansluiting met mini-USB en Kees kende dit merk wel.
Er was vaak naar het nummer gebeld, zag hij, maar gelukkig had niemand dat gemerkt. "Die telefoon moet terug", zo sprak hij vol overtuiging. Gelukkig had hij vandaag en morgen vrij.

Schiphol

Vlak voor de douane doorgang zwaaide Ryeen nog een keer naar Ronald en naar Heleen en Martijn.
Gistermorgen had ze de Range Rover bij het verhuurbedrijf in Groningen ingeleverd, daarna had ze met Ronald daarna nog een heerlijke ontspannen dag gehad. Als afscheid hadden Heleen en Martijn gisteravond een heerlijke

maaltijd bereid. Op een logeerbed had ze met Ronald nog kort wat geslapen en om vier uur vanmorgen waren ze naar het vliegveld gereden.
“Dat was het dan”, zei Ryeen, toen ze wachtte op het moment dat ze in het vliegtuig kon. “En het wordt een lange dag.” Omdat ze tegen de tijdzone in vloog was het in New York zes uur later als in Nederland. Als ze op vliegveld JFK aankwam zou het amper twee uur later zijn als dat ze uit Amsterdam opsteeg én het was ook nog eens flink kouder. Ze koppelde haar telefoon aan de wifi van de luchthaven en stuurde toen een WhatsApp naar haar ouders. Kenneth en Vyra waren gisteren al naar St. Albans vertrokken en kwamen haar van het vliegveld in New York ophalen. *‘Als ze de mobiele telefoons op hun slaapkamer hebben liggen, is het hun eigen schuld als ze er wakker van worden’*, glimlachte ze. Ze ging op een bankje zitten om nog tweeëneenhalf uur te wachten voor het vliegtuig vertrok.
In haar hand had ze een vacature van het hotel waar Robbert Johnson afgelopen anderhalve week had overnacht. Deze aimabele professor had haar, waar mogelijk, aanbevolen. Gisteren was hij al met haar ouders meegereisd naar New York. Vanaf nu kwam het op haarzelf aan. Geen van haar vrienden wist dat ze zou solliciteren en dat moest voorlopig maar zo blijven. Ronald en Martijn kende ze nog te kort om hen te kunnen vertrouwen, los van wat ze voor Ronald voelde. *‘En ik heb hem gevoeld.’* grinnikte ze om haar eigen woordgrapje. Haar gedachten gingen terug naar zaterdagavond toen ze bij Ronald op schoot zat, met het eigendomsbewijs van haar huis in de hand. Dat bewijs zat in haar koffer.
Ronald was zo jaloers als klein kind, maar Ryeen kon niet duidelijk krijgen wat de achtergrond van die jaloezie was. *‘Wil je daarmee ophouden? Het leidt tot niets!’* zei ze gisteren tegen Ronald, maar diep van binnen kon ze hem ook wel begrijpen. Als ze eenmaal in Nederland woonde, kon ze misschien eens rustig met Heleen praten over alles wat er de afgelopen tijd gebeurd was.

DINSDAG 18 JANUARI

Drachten

"Mijn naam is Jan Timmerman, ik heb u hier uitgenodigd om informatie te delen over een zaak die u leidt." Bouke Boukema zat met een privédetective in een restaurant, in het centrum van de stad.
"De privédetectives vliegen me om de oren", zei Bouke tegen Timmerman. "Drie weken geleden was er ook één. Die was met een cold-case-zaak bezig wat raakvlakken had met mijn onderzoek. Nu bent ú geïnteresseerd naar dezélfde persoon. De zaak Dijkstra is zo goed als afgerond", legde hij uit.
Bouke had met 'de zaak Dijkstra' drukke weken achter de rug. In Drachten was een niet alledaagse moord gepleegd. Daar hij met Jan van den Brug, zijn 83-jarige opleider en oud-collega, samengewerkt. Veertig jaar geleden was deze Jan de leider van het moordonderzoek, wat eind vorige jaar weer akelig actueel was geworden. Díe zaak uit het verleden had alles van doen met de moord op Dijkstra, vorige week. Het vak van rechercheur verleer je niet gauw, zo bleek. De pensionado genoot volop van de samenwerking.
Jan Timmerman stak zijn hand op. "Niet in de zaak Dijkstra, maar in de zaak van het éénzijdige ongeval afgelopen zaterdag." Bouke keek verbaasd. Hij had begrepen dat de moord op Dijkstra onderwerp van gesprek was. *'Ik wil u spreken over het onderzoek wat u leidt'*, zo had de man hem uitgenodigd.
"Dat auto-ongeluk op de Noorderhogeweg? Ik ben bezig om de identificatieprocedure in gang te zetten. Voor de rest gaat het waarschijnlijk terug naar de verkeerspolitie", vertelde hij. De detective reageerde snel. "Het zal de Noorderhogeweg zijn, als u dat zegt. Er is van hogerhand enige nieuwsgierigheid naar dit ongeval, daarom adviseer ik u deze zaak niet aan de verkeerspolitie terug te geven." Net als bij Stanley Wesson had Bouke niet het idee dat deze Jan Timmerman werkelijk detective was. Stanley had een natuurlijk gezag over zich, wat hij niet vond passen bij een detective. Deze man boezemde op een andere manier ontzag in. Hij sprak rustig en in balans, maar die rust leek Bouke echter een farce. Hij kreeg beelden uit de film 'The Bourne Identity' voor zich van een man die in een ondeelbare seconde zaken fysiek naar de hand kon zetten. Bouke was niet onbedeeld met zijn spiermassa en kon zijn brede voorkomen als middel inzetten om rust af te dwingen. In borstomvang won hij het zelfs van deze detective, maar hij had wel degelijk respect voor de man tegenover zich.
"Enige nieuwsgierigheid", herhaalde Bouke de opmerking van Jan. "Wat moet ik me daarbij voorstellen?" Timmerman ging verzitten en kreeg er de aandacht van Bouke mee. "Het gaat niet zozeer om het ongeluk zelf, maar meer wat eraan vooraf ging. De veronderstelling is dat er tot vlak voor het ongeval nog iemand in de auto heeft gezeten. Er is belangstelling voor de

combinatie van mensen. Is de auto door u onderzocht?" Bouke dacht even na. "Nee", antwoordde hij.
"Niet onderzocht, zegt u?" reageerde Jan Timmerman geprikkeld.
"Is de auto door ú onderzocht? Zo was uw vraag", zei Bouke. "Het antwoord dáárop luidt 'nee'. De auto is standaard onderzocht en ik zal zien wat daar uitgekomen is. Moet ik ergens speciaal op letten?" reageerde hij eveneens geprikkeld. De detective was een moment stil. De hint van Bouke leek hij te begrijpen, zijn toon was milder geworden. "Of er iets gevonden is wat een aanwijzing geeft over de aanwezigheid van een tweede persoon, dan wel van een tweede telefoon. Daarnaast wil ik dat u het volgende voor me uitzoekt: Wie waren er de eerste drie uren betrokken bij de zorg voor de patiënt? Van de ambulancedienst, de SEH en de ICU. Ik wil alleen namen en het liefst zo snel mogelijk."
Bouke zette de informatie in zijn digitale agenda en keek vervolgens naar zijn gesprekspartner. "Ik herinner u aan het begin van dit gesprek. U wilt informatie délen, maar uw opstelling heeft weinig met samenwerking van doen. Vanuit welke positie denkt u mij opdrachten te kunnen geven?"
De detective stond op en trok zijn jas aan. "U moet het doen met het woord 'hogerhand', meneer. Ik zal contact met ú opnemen via uw bureau, laten we zeggen overmorgen. Dit gesprek is afgelopen."

***

Op zijn werkplek legde Jan Timmerman glimlachend de telefoon neer. Hij had gebeld als iemand van de politie en belangrijke inlichtingen verkregen. Dat betekende nog twee extra weken buiten de schijnwerpers blijven, daarna mochten er wel alarmbellen gaan rinkelen. Jan deed zijn laptop open en verwerkte de informatie die hij gisteravond en vannacht nog had verzameld. Hij had dan wel 's nachts gewerkt, maar dat weerhield hem er niet van om overleg te hebben met bepaalde mensen in belangrijke gebouwen in Den Haag. Hij had informatie opgevraagd over- en de inhoud van een bepaalde telefoon. Er was extra bevoegdheid voor nodig, om die informatie te verkrijgen, maar er werd aan gewerkt. De aanvraag moest altijd vergezeld gaan van de redenen voor het onderzoek. Bij Jan vroeg niemand daar meer naar. Deed een nieuweling dat per ongeluk wel, dan stopte hij zijn onderzoek en ging hij gewoon naar huis. Hij moest anoniem kunnen werken en anoniem betekende voor hem ook werkelijk anoniem.
Hij hoorde dat er een bericht binnen kwam. De route van de telefoon uit de FIAT was getraceerd: vanaf de Noorderhogeweg richting het ziekenhuis, daar was het anderhalf uur was geweest en tenslotte was het verplaatst naar een zendmast waar ook zíjn hotel bij aansloot. De telefoon was daar in ieder

geval niet vanzelf terecht was gekomen en dat was slecht nieuws, want in die wijk stond de enige hoogbouwflat van Drachten. Een speld in een hooiberg. De rest van de informatie las hij rustig door, waarna hij zijn adem fluitend uit zijn longen liet ontsnappen. Rustig begon hij te typen. Toen hij klaar was verzond hij het verslag via een versleutelde verbinding.
Als aanhef schreef hij:

MIJN BESTE,

En hij sloot af met:

GROET, ALS EEN ZOON VOOR JE,
ESBEE

Drachten 's avonds

Kees had al veel plannen bedacht om de telefoon terug te brengen, maar steeds was hij er niet van overtuigd dat het een goed plan was. Voordat hij ongemerkt de telefoon weg kon brengen moest hij eerst weten waar de kleding en spullen van de patiënt waren. Kees kende het ziekenhuis in Drachten goed en het personeel van de ICU eveneens. Als hij op die afdeling was, werd dat niet als vreemd ervaren. Maar met zijn plan moest hij in korte tijd twéé keer naar die afdeling. Dat was een bezwaar als hij niet op wilde vallen.
De telefoon leek hem uitnodigend aan te kijken en Kees kon de verleiding niet weerstaan om die aan te doen. Eerst werd er een code gevraagd. 'Bijna tachtig procent van mensen gebruikt code 0000.' Kees had handschoenen aan, wat het lastig maakte om de telefoon te bedienen. Hij ging er helemaal in op en geen moment kwam bij hem op om met zijn actie te stoppen. Na enige tijd kreeg hij de code ingetoetst, het was inderdaad 0000.
Het eerst wat hij zag was een pop-up.

Pop-up WhatsApp bericht

DIJKSTRA IS OOIT VEROORDEELD VOOR DE MOORD OP ZIJN BUURVROUW. HIJ HAD DIE OVERIGENS NIET GEPLEEGD. ZIJN ZOEKTOCHT NAAR WRAAK EN NAAR DE ERFENIS VAN DE WEDUWE HEEFT HEM ZIJN LEVEN GEKOST.

Hij herinnerde zich wat hij zaterdagavond tegen de vrouw zei: 'Dat was niet handig, lekker ding!'
"Dít—is—helemáál—niet--handig!" zei hij langzaam. Hij deed de telefoon uit en legde die weer aan de lader. "Jeetje, hoe moet dat nou?" Hij wist het niet, ging zijn huis uit en stapte in zijn auto. Hij moest tot rust komen, zijn auto bracht de uitkomst. Altijd. Een twee jaar oude Golf GTI. 2.0 liter en tweehonderd pk. Het was voor hem soms lastig om zich in deze auto te beheersen, zeker als het in zijn bovenkamer stormde. Hij reed de parallelweg uit, waar zijn huis aan stond en nam direct daarna de rotonde driekwart.

Rechts passeerde hij een hotel, waar hij weleens met collega's had gebowld. De volgende rotonde nam hij met gierende banden driekwart en racete de snelweg op. Via Groningen en Nieuweschans reed hij ruim een half uur later Duitsland in. Bij het plaatsje Bunde nam hij de snelweg 31 naar het zuiden. Kees reed in de winter altijd op winterbanden, zonder mocht je niet eens in Duitsland rijden! Hij trapte het gaspedaal in en op de linkerbaan volgde hij de snelle auto's. Zijn ex vond dat nooit leuk, gevaarlijk zelfs. Ze zei vaak dat hij zich niet in de hand had. Há, dat dacht ze! Regelmatig tikte hij de tweehonderd kilometer aan en daverde naar het zuiden. Hij genoot daar met volle teugen van. Hij berekende en passant de snelheid per seconde. Vijftig! Tweehonderdduizend kilometer delen door zesendertighonderd seconden. Af en toe deed hij het zijraam open in liet de wind langs zijn hoofd gieren. In korte tijd was hij ter hoogte van Enschede en reed bij Gronau de grens weer over naar Nederland. Vlak voor de grens tankte hij en reed daarna via Enschede, Almelo, Hoogeveen en Meppel weer naar Drachten. Hij was tweeëneenhalf uur onderweg geweest, de storm in zijn hoofd was verminderd, hij kon de wereld weer aan.
Bij de afslag Drachten-Zuid sloeg hij af en reed door naar het ziekenhuis. Hij parkeerde de auto bij de achteruitgang en liep naar binnen. Bij de SEH groette hij vriendelijk een collega van de spoedeisende hulp en liep door naar de trap. De ICU was op de tweede verdieping en Kees liep via de CCU naar de ICU. Monitoren registreerden de toestand van de patiënten, de geluiden gaven hem een vertrouwd gevoel, alsof hij thuiskwam. Op de ICU trof hij Anton. Een lange oudere verpleegkundige, die hij wel kende van de afdeling spoedeisende hulp. "Hé, Kees", reageerde die, "benieuwd hoe het met je patiënt gaat?" Kees keek de ICU rond. "Is ze al dood? Ik zie haar nergens!" reageerde hij nonchalant. "Eergisteren dacht ik al, dat ze het niet zou redden." Anton knikte met zijn hoofd naar een apart kamertje. "Ze is in coma, maar stabiel. Haar hersens zullen wel een opdonder hebben gehad, ik hoop voor haar dat ze er goed uitkomt." Kees draaide zijn hoofd naar de monitor, die Anton aanwees. Hij was gewend om deze cijfers te analyseren en zag al snel afwijkende waarden. "Geen inklemmingsverschijnselen?" vroeg hij? "Ik had het idee, dat de hersenstam te lijden had!" Anton schudde zijn hoofd. Aan zaken die nog onzeker waren, maakte Anton doorgaans niet veel woorden vuil. "Nou, mazzel, ik loop nog even naar een vriend op de dagverpleging." Hij vertrokvan de afdeling en liep de trap af. De dagverpleging liet hij rechts liggen. De enige reden van zijn opmerking was om Anton niet het idee te geven, dat hij alleen voor de vrouw in coma langs was gekomen.

WOENSDAG 19 JANUARI

Drachten

Op de ICU keek Anton bezorgd naar zijn patiënt. Ze was afgelopen weekend als een onbekende binnengebracht en nog stéédsh hadden ze geen informatie over haar. Ze was tenger en gespierd, ze was zeker boven de veertig, maar haar lichaam had ze goed onderhouden. De Glasgow coma schaal op het moment dat de hulpverlening haar bereikte, was '3', het slechtste wat er op die schaal bestond. Anton keek naar alle apparatuur, die machinaal de medicatie aan de patiënt afgaven. Volgens een vast patroon van boven naar beneden waren ze opgesteld. Naast slaapmedicatie werd er ook medicatie toegediend om de bloeddruk kunstmatig laag te houden en om actief vocht af te drijven. De gevolgen van te hoge hersendruk waren op de armen en benen van deze patiënt niet zichtbaar geworden, dat was een goed teken. Een hersentrauma wordt zonder actief ingrijpen, als een sneeuwbaleffect, groter en groter omdat de druk in de hersenpan geen kant op kan; de schedel laat uitzetten niet toe. De verhoogde hersendruk verplaatst zich dan volgens de natuurkundige wetten naar het centrum, waarmee de hersenmassa zichzelf vernietigd.
Haar gezicht was ingepakt met verband en de beademingsbuis in haar mond gaf dat gezicht een dramatische uitstraling. Anton meende net een enkele trilling in haar oogleden waar te nemen. De medicatie om haar in slaap te houden was bewust niet voldoende. Het bewegen van de ogen, de oogspieren of een bewegingsreactie van de patiënt kan een indicatie zijn van een veranderd bewustzijn. Anton kende meerder manieren om een pijnprikkel toe dienen; krachtig op het nagelbed drukken, druk uitoefenen op de hoek van de onderkaak of hard in de nekspier knijpen. In zijn opleiding had Anton zelf deze prikkels weleens gevoeld, om te ervaren wat het met je deed. Bij bewustzijn kan je deze pijn absoluut niet verdragen.
"Wat gebeurt er allemaal in dat brein van je?" vroeg hij aan zijn patiënt

***

Bouke Boukema keek naar zijn aantekeningen over het onderzoek van het ongeval aan de Noorderhogeweg. In een tijdsbestek van drie weken gaven twee mannen hem opdrachten alsof hij een jongste bediende was. De mannen zeiden allebei dat ze detective waren en ze schakelden moeiteloos tussen een aimabele mens en een harde onderhandelaar. 'U moet het doen met hogerhand', herinnerde Bouke zich geïrriteerd, wat Jan tegen hem gezegd had. Stanley had drie weken geleden domweg gezegd dat hij hem niet voor de voeten moest lopen. De naam Stanley Wesson bleek overigens niet

zijn eigen naam en Bouke dacht dat dat bij Jan ook weleens zo kon zijn. Hij had gisteren op internet naar informatie over Jan Timmerman gezocht en tot zijn verbazing helemaal niets gevonden. Ja, er waren veel mannen die Jan Timmerman heetten, maar van deze Jan nog geen foto, noch Facebook of Twitter; geen enkele sociale media gaf informatie over déze Jan Timmerman prijs.
Bouke ging verder met zijn onderzoek. De identificatieprocedure verliep stroef, er was tot nu toe niemand als vermist opgegeven. De FIAT was van een verhuurbedrijf in Amsterdam, onderzoek wees uit dat de auto daar in het weekend gestolen was. De auto stond klaar om afgehaald te worden, met de sleutel boven de zonneklep. 'Niet handig', zei de eigenaar, maar zo deed hij het regelmatig bij de klanten die hun auto kwamen afhalen. Daarmee was een directe lijn naar de identiteit van de vrouw drastisch verslechterd. Bouke hoopte niet dat hij de weg van de forensische opsporing op moest, maar als de vrouw nog lang in coma bleef, kwam dat wel in beeld. Je kunt tenslotte niet eindeloos een onbekende als slachtoffer hebben. Het zorgt voor een heleboel administratieve rompslomp. En om het allemaal nog wat ingewikkelder te maken had Jan Timmerman openlijk gesproken over een tweede inzittende, die al dan niet vlak voor het ongeval was uitgestapt.
Eén ding was zeker; de kleding was zeker niet van de bestuurster, dat zou winst kunnen zijn. Het onderzoek daarover bracht hem naar Leeuwarden, waar de technische recherche van Friesland zat. Bij het bedrijventerrein reed Bouke de snelweg naar Leeuwarden op. Aan zijn rechterkant zag hij de nieuwbouw van de MkNN, de Meldkamer Noord-Nederland. Vanaf eind dit jaar hoefde hij voor onderzoek niet meer apart naar Leeuwarden, Assen of Groningen. Dan werden al deze diensten, inclusief de technische recherche, in Drachten ondergebracht. Eén gebouw waar alle politiediensten kunnen werken en in tijden van crisis ook makkelijker sámen kunnen werken. De imposante meldkamer gaat alleen al 26 meldtafels tellen. Over een maand of twee werd het gebouw opgeleverd. Hij had een uitnodiging om daar in september met wat collega's een rondleiding te krijgen. Daarna was er nog wel een half jaar nodig om alle technische inrichting verantwoord te installeren en te implementeren.
Bouke voegde in op de snelweg en vervolgde de weg naar Leeuwarden. De afgelopen jaren was er intensief gewerkt om de verbinding tussen Drachten en Leeuwarden te verbeteren. Dat leverde regelmatig irritaties op omdat hij door de vele omleidingen niet door kon rijden. Sinds vorig jaar was de weg opengesteld en kon je eenvoudig naar Leeuwarden, alleen die honderd kilometer-grens bleef vervelend! Het was officieel een autoweg, geen snelweg en daar gold een snelheidslimiet van honderd kilometer per uur. Menige chauffeur was hier op een boete getracteerd, omdat het toch zó op een

snelweg leek. Op dit traject gebruikte Bouke daarom bij voorkeurzijn cruise-control.
Een krap half uur later parkeerde hij de auto voor de meldkamer Friesland en liep naar binnen. De Fiat 500 stond nog wel in de onderzoeksruimte, maar nu op een plek waar auto's opgehaald worden.
Bouke meldde zich bij het hoofd van deze dienst. "Er zijn ontwikkelingen rondom het ongeval waar die Fiat bij betrokken is geweest. Het onderzoek moet daarom overnieuw, met andere opdrachten." Een vernietigende blik van de manager was zijn deel. Deze man stond erom bekend dat hij slecht benaderbaar was, maar Bouke wist dat zijn afdeling liep als een trein en de resultaten waren uitmuntend. Hier werkte wel meer mannen en vrouwen die niet zo sociaal waren; intellectuelen, die hun werk minutieus konden doen. Deze man was blijkbaar zeer geschikt om deze afdeling te leiden. "Van wie moet dat?" vroeg de manager. "De auto wordt over een uur weer opgehaald." Bouke antwoordde snel. "Dat moet van mij, die afspraak kunt u dus weer afzeggen. Er is informatie naar boven gekomen wat verder onderzoek rechtvaardigt. Wat is er tot nu toe uit het onderzoek gekomen?" De man toetste wat in op de computer. "Weinig bijzonders. Geen defect aan de auto die dit ongeluk verklaard, meneer." Vooral dat woord 'meneer' raakte hem, een grotere afstand tussen hen beiden kon de man niet creëren. Hij besloot het gedrag te negeren. "Wij willen graag nog onderzoek naar de kleding die op de achterbank lag. Met name een DNA-onderzoek. En een antwoord op de vraag of de eigenaar van dat DNA kortgeleden in de auto heeft gezeten. En tenslotte de vraag of er een relatie is tussen DNA op de kleding en andere DNA-sporen in de auto." Dat laatste was niet met Jan besproken en was op het randje van de Wet Persoonsgegevens, maar bij Bouke rinkelde een bel; in dit soort zaken spelen familieverbanden nogal eens een rol.

DONDERDAG 20 JANUARI

Drachten

Ronald was net opgestaan.
'Niks aan, alleen.' Hij kende Ryeen nog geen maand, maar haar aanwezigheid voelde al helemaal vertrouwd. Ze was nu in de States en dat vond hij niet makkelijk. Gisteravond had hij met haar geskypet. Voor deze digitale contacten waren hun werktijden ongunstig; het tijdsverschil maakte dat lastig. Het was iedere keer uitzoeken wanneer ze allebei beschikbaar waren. Want hij was meestal 's avonds laat vrij en dan was het in Amerika eind van de middag. Gisteren skypete ze om halftwaalf toen Ryeen net met haar werk klaar was. Bij haar was het rond halfzes. Ze hadden ontdekt dat ze dan allebei dan nog op de werkplek waren, dat werkte het beste. Ze spraken over een financiering voor hun huis. Sinds ruim een jaar heeft Nederland een FATCA-verdrag met de Verenigde Staten, waarin wordt geregeld welke financiële informatie van Amerikaanse staatsburgers wordt doorgegeven aan de Amerikaanse belastingdienst. Als Amerikaanse staatsburger maakte het niet uit als Ryeen naar Nederland verhuisde, die informatieplicht ontliep ze niet. Het leek hun niet handig om de kat op het Amerikaanse spek te binden door samen een hypotheek af te sluiten.
Ronald ging vanmorgen naar de makelaar om met hem over deze onderwerpen te praten. Hij had een afspraak om elf uur, dan was Ron van Vlier op zijn kantoor en voor een uurtje beschikbaar. Ron was na een hartinfarct uit het ziekenhuis ontslagen en moest nog erg rustig aan doen. Toen Ronald bij het kantoor op de Stationsweg aankwam parkeerde Van Vlier net zijn auto. Ronald bezat geen medische kennis, maar dat de makelaar er slecht uitzag kon hij zelfs vaststellen. Hij had van Kenneth gehoord dat Van Vlier zijn infarct op dit kantoor had gekregen. Als dit de eerste keer was dat hij ná die gebeurtenis naar zijn bedrijf ging zou het emotioneel zwaar voor hem kunnen zijn. Bij de voordeur stelden ze zich aan elkaar voor. Ze kenden elkaar niet persoonlijk, maar waren wel allebei betrokken bij de problemen waar Heleen veertien dagen geleden mee te maken had.
Van Vlier opende zijn kantoor en liep het gebouw in. Ronald liep achter hem aan, via de trap naar het kantoor waar Van Vlier werkte. De makelaar ging vermoeid op zijn stoel zitten. "En dat ik nu nog niet eens met pensioen kan", begon hij uit het niets. "Sorry", zei Ronald, "ik begreep dat u die leeftijdsgrens al gepasseerd was." Van Vlier bood Ronald een stoel aan. "Ik ben voor het eerst na het infarct weer hier en dat valt me zwaar. Excuses voor mijn zwanenzang. Wat kan ik voor je doen?"